

Μητροπολιτικός Ναός Αγίου Αθανασίου

Βρίσκεται στο κέντρο της παλαιού οικισμού της Μυτιλήνης.

Ο ναός είναι μητροπολιτικός από τις αρχές τουλάχιστον του 18ου αιώνα, και είναι διακριτός από μεγάλη απόσταση λόγω του μνημειώδους γοθτικού κωδωνοστασίου του. Χτισμένο του 1882 το εντυπωσιακό κωδωνοστάσιο έχει ύψος τριάντα τριών μέτρων και φέρει έντονα γοθτικά στοιχεία.

Το εσωτερικό του ναού είναι εξίσου εντυπωσιακό με το εξωτερικό του. Το τέμπλο του είναι ένα από τα ωραιότερα δείγματα της μεταβυζαντινής ξυλογλυπτικής τέχνης στη Λέσβο. Της αυτής τεχνοτροπίας είναι η Αγία Τράπεζα και ο αρχιερατικός θρόνος.

[περισσότερα...](#)

Ι.Ν. Αγίου Θεράποντα

Εντυπωσιακός εξωτερικά και

μεγαλοπρεπής εσωτερικά, ο ναός του **Αγίου Θεράποντα** είναι ένα από τα πλέον αναγνωρίσιμα μνημεία του νησιού.

Μέχρι το 1850 στο ίδιο σημείο υπήρχε μικρός ναός, αφιερωμένος επίσης στον άγιο Θεράποντα, ο οποίος εξυπηρετούσε τις ανάγκες των ασθενών και του προσωπικού του νοσοκομείου, του γνωστού "ξενοδοχείου" της Μυτιλήνης, το οποίο λειτουργούσε ακριβώς απέναντι από το σημερινό ναό.

Στα μέσα του 19ου αιώνα η επέκταση της Μυτιλήνης είχε δημιουργήσει πρόβλημα χωρητικότητας στο ναό, ο οποίος δεν κάλυπτε πλέον μόνο τις ανάγκες του νοσοκομείου, αλλά και ολόκληρης της γύρω περιοχής. Τότε συνελήφθη το όραμα για την ανέγερση μιας νέας μεγαλύτερης εκκλησίας. Το δύσκολο οικοδομικό έργο ανέλαβε ο

Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου

Αγιάσου

Η ορεινή κωμόπολη Αγιάσος φιλοξενεί ένα ακόμη σημαντικό προσκύνημα

α, την Κοίμηση της Θεοτόκου, γνωστότερη ως "Παναγία της Αγιάσου", έναν από τους πλέον επισκέψιμους ναούς του νησιού, εξαιτίας της θαυματουργής εικόνας της Παναγίας. Πρόκειται για ναό με βυζαντινά θεμέλια και ιστορία που κατά την παράδοση ξεκινά από την περίοδο της Εικονομαχίας.

[περισσότερα...](#)

Ι.Ν. Παναγίας Τρουλλωτής

Σε μικρή απόσταση από τη Μυτιλήνη, στο χωριό Πύργοι

Θερμής, βρίσκεται ένα από τα σημαντικότερα Βυζαντινά μνημεία της Λέσβου, ο σταυροειδής **ναός της Παναγίας Τρουλλωτής**. Είναι χτισμένος σε μια περιοχή με ιστορία 5.000 χιλιάδων χρόνων, μια και σε πολύ μικρή απόσταση βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος της Θερμής. Ο ναός δημιουργήμα πιθανότατα του 14ου αιώνα, είναι το παλαιότερο χριστιανικό κτίσμα που σώζεται σχεδόν αυτούσιο από την Βυζαντινή εποχή στην Λέσβο. Στην τοιχοποιία του υπάρχουν εντοιχισμένα αρχαία αρχιτεκτονικά μέλη, από τα οποία ενδιαφέρον παρουσιάζουν δυο μαρμάρινα ανάγλυφα στο νότιο τείχος του νάρθηκα, που κοσμούνται με ανθρώπινες φιγούρες και μορφές ζώων, προερχόμενα ίσως από τον πλησίον αρχαίο ναό της Θερμίας Αρτέμιδος.

Στο εσωτερικό του ναού σώζεται τμήμα των τοιχογραφιών του, οι οποίες χρονολογούνται βάσει επιγραφής στο έτος 1650. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο του χρονολογείται στον 18ο αιώνα και είναι ένα από τα ωραιότερα

Λέσβιος αρχιτέκτονας Αργύρης Αδαλής, ο οποίος μετά τις σπουδές του στο Μετσόβειο Πολυτεχνείο διετέλεσε βοηθός των δύο μεγαλύτερων αρχιτεκτόνων της εποχής, του Θεόφιλου Χάνσεν και του Ερνέστου Τσίλερ. Ο νέος ναός, αν και ημιτελής, άρχισε να λειτουργεί το 1900.

[περισσότερα...](#)

I.N. Αγίων Θεοδώρων

Σε ελάχιστη απόσταση από τη Μητρόπολη, βρίσκεται ο **ναός των Αγίων Θεοδώρων**, ο οποίος οικοδομήθηκε το 1795 για να αντικαταστήσει παλαιότερο ναό, ο οποίος καταστράφηκε ολοσχερώς από πυρκαγιά.

Σύμφωνα με την παράδοση, ο παλαιότερος ναός ήταν η μητρόπολη της Μυτιλήνης, τουλάχιστον για κάποια περίοδο μετά την άλωση της Λέσβου από τους Οθωμανούς. Η παράδοση ενισχύεται από το ότι στην υψηλότερη βαθμίδα του αρχιερατικού θρόνου έχει χαραχθεί το ψαλμικό χωρίο που συνήθως τοποθετείται στο ίδιο σημείο των θρόνων καθεδρικών ναών.

[περισσότερα...](#)

I.N. Αγίου Στεφάνου Μανταμάδου

Σταυροειδής βασιλική μικρών διαστάσεων χτισμένη κατά τους υστεροβυζαντινούς χρόνους σε έναν κατάφυτο ελαιώνα. Αρχικά σκεπαζόταν με τρούλο, ο οποίος είχε ήδη καταρρεύσει στα μέσα του 19ου αιώνα, όταν επισκέφτηκε τον ναό ο περιηγητής Newton. Η στέγη ανακατασκευάστηκε από τους κατοίκους της περιοχής, με την τοποθέτηση ξύλινων δοκών και κάλυψη με κεραμίδια. Στην ανατολική πλευρά ξεχωρίζουν οι τρεις μικρές ημικυκλικές αφίδες του Ιερού, ενώ «τυφλά» αφιδώματα διακοσμούν το βόρειο και νότιο τοίχο.

I.N. Παμμεγίστων Ταξιαρχών

δείγματα ξυλογλυπτικής στην Λέσβο.

I.N. Παναγιάς της

Γλυκοφιλούσας

Στη βορειοδυτική πλευρά του νησιού στη μαγευτική

και κοσμοπολίτικη Πέτρα βρίσκεται η εκκλησία της **Παναγιάς της Γλυκοφιλούσας** χτισμένη πάνω σε βράχο, όπου έχουν λαξευθεί στη βορινή του πλευρά 114 σκαλοπάτια που οδηγούν στην εκκλησία. Η εξαιρετα οχυρή του θέση ωθεί στην αναζήτηση της κτίσης του στην περίοδο των συχνών πειρατικών επιδρομών της Υστεροβυζαντινής περιόδου.

Η περίοπτη εκκλησία είναι τρίκλιτη βασιλική με νάρθηκα, σπάνιες Βυζαντινές εικόνες και εξαιρετικής αισθητικής ξυλόγλυπτο επισκοπικό θρόνο. Στην ίδια θέση πιθανολογείται ότι υπήρχε ναΐδριο από το 15ο αιώνα. Στη θέση του χτίστηκε το 17ο αιώνα μεγαλύτερη εκκλησία με κελιά. Η ανακαίνιση του ναού στη μορφή που παρουσιάζεται σήμερα έγινε με σουλτανικό φιρμάνι το 1840 από την εξ Ανεμώτιας πρωτομάστορα Στρατή Καρέκο. Αποτελεί σημαντικό προσκύνημα του νησιού και τόπο έλξης επισκεπτών κατά την ακολουθία της Μεγάλης Παρασκευής και της περιφοράς του επιταφίου.

Σε μικρή απόσταση από την εκκλησία της Παναγιάς βρίσκεται και ο ναός του **αγίου Νικολάου**, ένα όμορφο μικρό μνημείο κοντά στον τεράστιο πλάτανο του χωριού. Πρόκειται για μονόκλιτη βασιλική του 17ου αιώνα στις τοιχογραφίες της οποίας ξεχωρίζει η σπάνια και ίσως μοναδική σε ναό απεικόνιση της στιγμής του αυτοαπαγχονισμού του Ιούδα.

I.N. Παναγιάς της Γοργόνας

Στη Σκάλα

Συκαμινιάς, ένα χαρακτηριστικό φαροχώρι

Καγιάνι ου

Βρίσκεται
6χλμ νότια
της
Μυτιλήνης,
στο
προάστιο

Καγιάνι ή Ταξιάρχες. Οικοδομήθηκε το 1903 σε Βυζαντινό ρυθμό, σταυροειδή, με τρούλο Γοτθικού ρυθμού.

Ο Ναός είναι πλούσιος σε ιερές εικόνες, σκεύη και τοιχογραφίες και αποτελεί σημαντικό προσκύνημα του νησιού.

και ο βορειότερος οικισμός του νησιού, που αντικρίζει τα μικρασιατικά παράλια, μπορεί κανείς να απολαύσει ένα από τα ωραιότερα ηλιοβασιλέματα και να επισκεφτεί το γραφικό εκκλησάκι «της **Παναγιάς της Γοργόνας**». Χτισμένο πάνω σε λωρίδα γης που εισχωρεί στη θάλασσα η Παναγιά η Γοργόνα - η Παναγιά των θαλασσινών - πήρε το όνομά της από τη χαρακτηριστική τοιχογραφία άγνωστου λαϊκού ζωγράφου που απεικονίζει την Παναγιά με ουρά γοργόνας σε ένα συγκινητικό «δέσιμο» θρησκειών και παραδόσεων. Αποτέλεσε πηγή έμπνευσης του ομώνυμου λογοτεχνικού αριστουργήματος του διακεκριμένου Λέσβιου συγγραφέα Στρατή Μυριβήλη